

آزمون مرحله اول سی‌امین المپیاد ریاضی

کشور

دانش‌آموز عزیز، در این بخش شما باید به ۱۰ سؤال پاسخ دهید. جواب این سؤالات یک عدد حداکثر پنج رقمی است و شما باید ارقام آن را جداگانه در پاسخ‌نامه بنویسید. به عنوان مثال اگر پاسخ سؤالی ۶۹۵۰ بود شما باید در مقابل شماره سؤال در پاسخ‌نامه، چنین چیزی بنویسید:

<input type="text"/>	۶	۹	۵	۰
----------------------	---	---	---	---

خوانا بنویسید، چون پاسخ شما توسط ماشین خوانده خواهد شد. البته لازم نیست کاملاً شبیه نمونه بالا بنویسید؛ حتی نوشتن رقم ۶ به شکل «۶» هم ایرادی ندارد ولی به هیچ‌وجه از ارقام انگلیسی استفاده نکنید. پاسخ درست به هر سؤال در این قسمت ۴ نمره مثبت دارد. در مورد این ۱۰ سؤال پاسخ نادرست نمره منفی ندارد.

باشگاه طلایی‌ها

۱. فرض کنید a , b و c اعدادی طبیعی باشند که $ac = ۲۰۱۲$ ، بزرگ‌ترین مقسوم علیه مشترک a و b برابر ۱ و کوچک‌ترین مضرب مشترک b و c برابر ۱۳۹۰ است. مقدار $a + b + c$ چند است؟

۲. اخیراً سه شهر نمکستان، سماقستان و فلفلستان که از توابع شکرستان هستند از طریق خط راه‌آهن مستقیماً به شکرستان متصل شده‌اند. جهان‌گردی سفر خود را از نمکستان شروع کرده و ۱۲ بلیط قطار دارد و می‌خواهد از همه بلیط‌های خود استفاده کند. اگر او بخواهد دقیقاً یک بار به سماقستان وارد شود به چند روش می‌تواند سفر خود را انجام دهد؟ (توجه کنید که بین نمکستان، سماقستان و فلفلستان مسیر مستقیم وجود ندارد).

۳. مجموع اعداد حقیقی نامنفی a , b و c برابر ۳۰ است. بیش‌ترین مقدار ممکن $ab + bc + ca$ چه‌قدر است؟

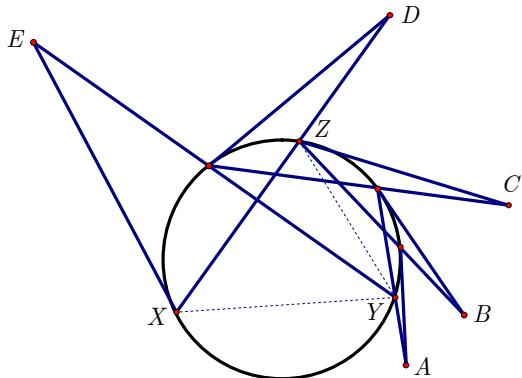
۴. به چند حالت می‌توان در عبارت $7 \pm 2 \pm \dots \pm 1 \pm 2 \pm 7$ مثبت‌ها و منفی‌ها را تعیین کرد که حاصل مثبت باشد؟

۵. در دو طرف خیابان اصلی شهر هجده چراغ برق در دو ردیف نه تایی مقابل هم نصب شده‌اند. فاصله بین دو چراغ متواالی پنجاه متر و عرض خیابان ده متر است. بعضی از چراغ‌ها خاموش شده‌اند اما در فاصله کمتر از شصت متر از هر چراغ خاموش حداکثر سه چراغ خاموش دیگر وجود دارد. تعداد چراغ‌های خاموش حداکثر چندتاست؟

آزمون مرحله اول سی‌امین المپیاد ریاضی

کشور

۶. شش نقطه روی یک دایره قرار دارند و با رسم برخی خطوط مماس و خطوط واصل آنها، شکل روبرو حاصل شده است. اگر زوایای $\hat{A}$, $\hat{B}$, $\hat{C}$, $\hat{D}$, $\hat{E}$ و $\hat{X}YZ$ ، به ترتیب، برابر با 4 , 7 , 10 , 13 و 16 درجه باشند، اندازه زاویه $X\hat{Y}Z$ را بر حسب درجه بنویسید. (اگر پاسخ عدد صحیح نیست، جزو صحیح آن را بنویسید).

۷. فرض کنید a و b اعدادی طبیعی باشند که تعداد مقسوم‌علیه‌های مثبت a , b و ab ، به ترتیب، برابر با 3 , 4 و 8 باشد. عدد b^2 چند مقسوم‌علیه مثبت دارد؟

۸. به چند طریق می‌توان 4 مهره در یک جدول 4×4 قرار داد که در هر سطر و در هر ستون دست کم یک مهره وجود داشته باشد؟

۹. در مثلث ABC داریم $\angle BAC = 60^\circ$, $AC = 14\sqrt{3}$ و $AB = 7\sqrt{3}$. نقطه متغیر X را روی پاره‌خط BC در نظر می‌گیریم. از نقطه X دو خط به موازات AB و AC رسم می‌کنیم تا به ترتیب AB و AC را در نقاط Y و Z قطع کنند. طول پاره‌خط BX چه قدر باشد تا پاره‌خط YZ کمترین طول ممکن را داشته باشد؟

۱۰. چندجمله‌ای $P(x)$ برابر است با مجموع x^n ‌هایی که $1 \leq n \leq 120$ و n بر دست کم یکی از اعداد 2 یا 3 بخش‌پذیر باشد. این چندجمله‌ای چند ریشه حقیقی متمایز دارد؟

آزمون مرحله اول سی‌امین المپیاد ریاضی

کشور

دانش‌آموز عزیز، در این بخش شما باید به ۱۵ سؤال پنج‌گزینه‌ای پاسخ دهید. در این قسمت پاسخ درست به هر سؤال ۴ نمره مثبت و پاسخ نادرست ۱ نمره منفی دارد.

۱. یک جسم به شکل مکعب مستطیل با ارتفاع ۳ و قاعده 4×6 روی زمین قرار دارد. نقطه A روی ضلعی از قاعده که طول آن ۶ است قرار دارد. جسم را حول ضلع مقابل آن روی زمین می‌غلطانیم و این کار را در همان جهت آنقدر ادامه می‌دهیم تا جسم یک دور کامل بچرخد. نقطه A

چه مسافتی را در فضا طی کرده است؟

- (الف) 3π (ب) 4π (ج) 6π (د) 8π (ه) 12π

۲. سه مجموعه A , B و C را در نظر بگیرید. کدام یک از گزینه‌ها، برابر مجموعه اعضايی است که دست‌کم عضو دو تا از این سه مجموعه است؟

- (الف) $(A \cup B \cup C) - (A \cap B \cap C)$
 $(A \cup B) \cap (B \cup C) \cap (A \cup C)$ (ب) $(A \cup B \cup C) - (A \cap B \cap C)$
 $(A \cap B) \cup (B \cap C) \cup (A \cap C)$ (ج) $(A \cup B \cup C) - (A \cap B \cap C)$
(ه) گزینه‌های ج و د هر دو صحیح هستند.

۳. به چند روش می‌توان مجموعه $\{1, 2, \dots, 30\}$ را دو قسمت کرد که حاصل ضرب اعضای آن‌ها با یکدیگر برابر باشد؟

- (الف) این کار ممکن نیست.
(ب) بین ۱ و ۱۰ روش
(ج) بین ۱۱ و ۱۰۰ روش
(ه) بیش از ۱۰۰۰ و ۱۰۱ روش

۴. مثلث قائم‌الزاویه متساوی‌الساقین ABC به زاویه رأس A و طول 10 ساق مفروض است. نقطه دلخواه D در صفحه مفروض است به طوری که، نقطه A داخل مثلث BCD قرار می‌گیرد. نیمسازهای داخلی زوایای $\angle CAD$ و $\angle BAD$ را رسم می‌کنیم تا اضلاع BD و CD را به ترتیب، در نقاط E و F قطع کنند. اگر مرکز ثقل مثلث BCD واقع بر پاره خط EF باشد، طول پاره خط AD چه‌قدر است؟

- (الف) 10 (ب) 15 (ج) 20 (د) 30 (ه) بستگی به مکان D دارد.

۵. چندجمله‌ای $1 - x^4 - 2x^3 - x^2$ را در نظر بگیرید. مجموعه x ‌هایی که به ازای آن‌ها این چندجمله‌ای نامنفی است، چه شکلی دارد؟

- (الف) یک پاره خط   (ب) دو پاره خط
(ج) یک پاره خط و یک نیم خط   (د) یک پاره خط و دو نیم خط

آزمون مرحله اول سیامین المپیاد ریاضی

کشور

۶. به چند طریق می‌توان دو عدد طبیعی a و b را از بین اعداد ۱ تا ۱۰ انتخاب کرد که کسر

$$\frac{a+b}{a-b}$$

عددی طبیعی باشد؟

۳۴) ۵

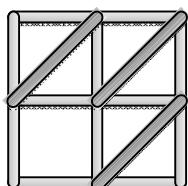
۲۹) ۵

ج) ۲۸

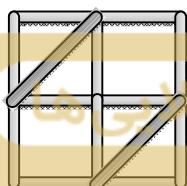
۲۴) ب

۱۹) الف)

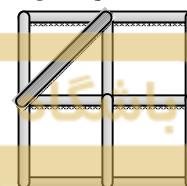
۷. فرض کنید با لولا کردن تعدادی قطعه چوبی به طول های یک متر و $\sqrt{2}$ متر چهار شکل زیر را ساخته‌ایم به طوری که قطعات می‌توانند آزادانه در صفحه، دور لولاهای بچرخند. چند تا از این شکل‌ها می‌توانند با حرکت قطعه چوب‌ها تغییر شکل دهند؟

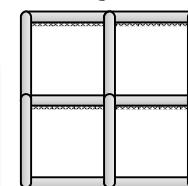
۴) ۵

۳) ۵

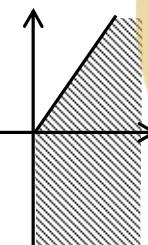
ج) ۲

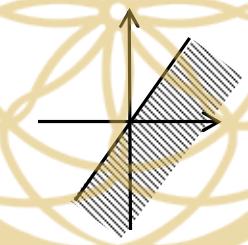
ب) ۱

الف) هیچ‌کدام

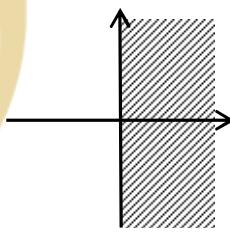
۸. مجموعه نقاطی از صفحه که دارای نمایشی به شکل $(x^2 + y^2, xy)$ هستند، که x و y اعدادی حقیقی هستند، کدام گزینه است؟ (شکل‌ها تقریبی هستند).

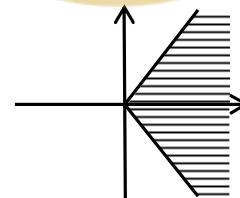
الف)

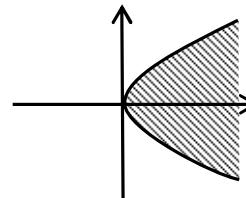
ب)

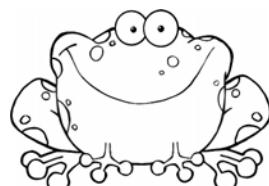
الف)

ج)

د)

۹. یک وزغ و یک ملخ در فاصله ۲ متری یکدیگر قرار دارند. وزغ در هر ثانیه ۲۵ یا ۵۰ سانتی‌متر به سمت ملخ، روی زمین، حرکت می‌کند و ملخ نیز در هر ثانیه ۲۵ یا ۵۰ سانتی‌متر به سمت وزغ می‌پرد. در صورتی که این دو روی زمین به هم برسند، وزغ ملخ را می‌خورد و می‌ایستد. به چند روش ممکن است ملخ خورده شود؟

۳۲) ۵

۲۴) ۵

ج) ۱۸

ب) ۱۷

الف) ۸

آزمون مرحله اول سیامین المپیاد ریاضی

کشور

۱۰. فرض کنید چهار خط در فضای داده شده‌اند که دو تا از آن‌ها متقاطع‌اند و به جز آن دو، نه هیچ دو خطی متقاطع هستند و نه موازی. حداکثر چند خط در فضای وجود دارد که هر چهار تای آن‌ها را قطع کند؟

- الف) ۱
ب) ۲
ج) ۳
د) بی‌نهایت
- ۵) هیچ خطی نمی‌تواند هر چهار تا را قطع کند.

۱۱. بزرگ‌ترین عدد حقیقی a که برای هر دو عدد حقیقی x و y که $0 < x, y < ax$ ، کدام است؟

- الف) $\sqrt{80}$
ب) $-\sqrt{80}$

باشگاه طلابی ما

۱۲. به چند طریق می‌توان سه عدد طبیعی x , y و z را انتخاب کرد که $xyz = xy + yz + zx$ باشد؟

- الف) ۷
ب) ۶
ج) ۵
د) ۴
۵) ممکن نیست.

۱۳. رستوران «مرغ تخم‌طلای» هر روز تنها یکی از غذاهای نیمرو، املت و تخم‌مرغ آب‌پز را ارائه می‌کند! مدیر رستوران می‌خواهد برنامه هفتگی را طوری تنظیم کند که غذای هیچ دو روز متوالی یکی نباشد. این کار به چند روش مختلف ممکن است؟ (توجه کنید که روز بعد از جمعه، شنبه است!)

- الف) ۸۴
ب) ۷۸
ج) ۱۲۶
د) ۱۶۸
۵) ۱۹۲

۱۴. چند زوج مرتب (x, y) از اعداد حقیقی، در دستگاه معادلات روبه‌رو صدق می‌کند؟

- الف) ۱
ب) ۲
ج) ۳
د) ۴
۵) ۵

۱۵. فرض کنید چهارضلعی محدب $ABCD$ محیطی نیست؛ یعنی دایره‌ای وجود ندارد که بر هر چهار ضلع آن مماس باشد. دایره‌هایی را در نظر بگیرید که بر سه ضلع از این چهارضلعی مماس هستند. چند تا از این دایره‌ها کاملاً داخل چهارضلعی قرار می‌گیرند؟

- الف) بسته به چهارضلعی، گاهی دو تا، گاهی سه تا و گاهی چهار تا
ب) گاهی دو تا و گاهی سه تا
ج) گاهی یکی و گاهی دو تا
د) همواره یکی